

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sanctis Chrysantho [et] Daria martyribus. Cap[itulum]. cv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo.cclxi.

clauit; de cuius mansibus sanctus vir eucharistiā tertiā vice visibiliter sumpfit: t. ic. kalen. nouēbris: vt audierat ad xp̄m migravit.

De sancto maiorō martyre. Lāp. clīi.

Maiorū martyrū seruus generosus & nobilis virtutis burine ciuitatis passus est persecutione vandales sub hymno rege: qui p̄to fustib⁹ quas innumerabilibus celis: trocheis frequentibus eleuatus aliquādo scru celeri dimissus super lapides & filices cornebat: sed & plures plaga lapidibus confricatus: dū iam viscera pelle nudata essent: t ipse ad singula cōstantior ap̄pareret: nonissime gladio cesus est: t apud eam dem ydēm sepultus.

De sanctis Chrysantho & Daria martyribus. Lāp. cv.

Chrysanthus

et daria virgo & martyres ambo rome pati sunt sub imperatore meriano: qui chrysanthus alexandria ortus: cum patre polemio illustrissimo romanum versans ab eodem liberalibus studiis traditus: cum esset ardentissimi ingenii omnibus scientiis iudicatus crudelis est. Et dum inuersa librorum volumina ex curiositate discuteret: t ad libros christiane fidei pernivissem: cepit querere: quis ei diuinā literas exponere posset. Tādem a quodā christiano secretissimum ad carpophorum presbyterum adductus est: qui persecutiōis atrocitate sevit: in specie montis occultatus: vix poterat a paucis fideliibus sis̄cari. A quo chrysanthus diuinis litteris imbutitur: t conuersus ad christum: sacro fonte perfunditur: t catholica fide diligenter instructus: post sepm dies baptizatus sui christū dominū voce publica cōfiteretur: t deos deasq; romani populi demones esse protestatur. Quod audiēs pater eius nunc ciantibus propinquus: cum ab imperatore plurimum honoratus esset: t dignitatem amittere formidaret: fecit filium in tenebroso carcere reclūdi: t cibo parvissimo sufficeret. Quod vir dei ad exercitium portiusq; ad suppliciū sibi dicebat inferri. Sed quidam ex atrientibus pati consuluit: vt si filius ab hac superstitione volebat eripere: elegātissime puelle coiugio traduceret: vt dū diceret esset maritus: obliuisceret esse xp̄ianus: eo q; afflictiones illatas: xp̄iani sibi ad glo: iam repurabant. Tunc polemius trieliniū sericis vestibus stratiū p̄parauit: t chrysanthum p̄ciosis vestib⁹ induit: t quinq; puelas speciosas & ornatas & ancillis suis eidem

associauit. Jubens quotidiana conviuia affluētibus dapibus exhibebat: filiumq; suum blanditiis & amplectibus puellarum seduci. Qui dum orasset ad dñm: ne a fera sez carnali cōcupiscentia superare: continuo predicte puelle somno oppresse: nec cibū nec potum sumere poterant: sed educte exterius statim euiglabant. Iterūq; triclinium introduce graui sopore dormitabant. Cum autem polemius ex hoc ad mortem dolerer: t amici eius hec omnia magie imputarent: eidemq; cōsulerent: vt eruditam aliquam suuenculam speciosam ad eum introduceret: quā ille in cātationibus xp̄ianorū minime supereare posset. Daria virgo prudētissima & eloquissima: ac sup oēs speciosa: dee ueste dicata eligitur: t ornatissimis vestibus induita a patre regatur: vt ad suuētē ingrediēs: cum dñs & patri restituat sibiq; maritū acquirat. Que gemmis & auro radians ad chrysanthū ingreditur: tataq; cum elegātia sermonis alloquitur: vt si esset ferro durior: plumbo mollior redderetur. Dum autem eam chrysanthus de pompa uestiū argueret respondit: se non ppter pompā: sed vt cum dñs & patri lucifaceret: sic indurā. Lū iterum chrysanthū eam reprehēderet: quonodo pro dñs idola colerer: que nec se: nec alios custodiē possent: t que vincula ferreis & plūbo coartrata essent relēdit. Daria q; he imagines propter vulgus ignobile formabantur: marmore & metallo: vt quos cultor mente & sacrificiis colit: effigia in imagine oculis p̄spicere possit. Tunc chrysanthus cepit perserutar: qui essent dñi quorū imagines colebantur. Et cū saturnū cōprobasset filiorū imperfectorem. Iouē adulterum & incestuolum & homicidiorum patratorē. Mercuriū incantatorem. Herculem sui ipsius occisorē: ceterosq; deos flagitosos & eorum quilibet malorū omnium incestoriē: t per consequēs tales deos miserrimos: nec coli debent: nec deos dici: creditis daria ab eodem conuersa amboq; sancti spiritus cōpula vnit carnale matrimonii simulabant. Fectisq; chrysanthus occulē in domo sua daria baptisari. Que intra paucos dies sacris imbuta litteris una cum viro virginitatis perpetuorum emisit. Et tam per chrysanthū multitudine viros: q; per dariam multitudine conuertebatur feminarum. Quapropter excitata in urbe seditione: chrysanthus a prefecto celerino cōprehenditur: t sacrificare iubetur. Sed cum hoc recusaret: tribuno claudio a prefecto traditur: vt diversis suppliciis immolare cogatur. Quem claudius dedit in custodiam militibus s: pruaginta. Qui nervis crudis eum constrinxunt: vt sensim se fiscantib⁹ nervis ac ossa eius vix pertingerent ligamenta. Sed statim resolutis nervis: iterum fortioribus nodis vincis: sed vincula continuo dirumpuntur. Deinde ab eisdem pedibus in cippo mittitur: sed repente

Liber

ligno putrefacto cippus in puluorem vertitur. Que cū milites magicis artib⁹ ascriberet lorio chrysanthum perfundere ceperunt: vt ab eo in cantationes diluerent: s̄ aqua mox putrefactissima in roscum odorem conuersa est. Deinde vistulū exorauerunt: t̄ corio illum nudum cingerunt: t̄ in sole per horas plurimas posuerunt: sed corium nullam calefactionē sentiunt: in eadem vī ridditate permanet. Iterū catenam ferreis vī cītūr t̄ in carcere obscurissimū mittitur. Sed lux ei nimia diuinitus est infusa: t̄ vincula sunt resoluta. Que cū milites claudo nunciassent iussit sanctū ad se adduci t̄ nodosis fustibus cēdi: sed fustes in manibus tenētū solidi quāsi ferrei erant: cum hō percuterēt: quasi plume molles fiebant. Quod videns claudius curio re hilaria t̄ filiis talone t̄ mauro: ac prefatis se p̄tuaginta militibus crediderunt: t̄ baptizati omnes coronam martyriū perceperunt. De quibus supra in eorum passione dictum est kalen. decēbris. Audiens hec imperator numerianus chrysanthum in carcere tuliano obscurissimo t̄ fetidissimo iussit recludi. Dariam hō ad publicum merciticū locum adduci. Sed continuo diuina misericordia Chrysantho lux diuina: et odoramenta sancta prestantur. Darie hō leo de cauea amphitheatri fugiens custos eius virgis nitatis dirigit. Qui ingressus cellā: vbi virgo orans prostrata iacebat: intra eam se posuit: vt quasi secum videref orare. Vittis quidam nefandus: virgininem corūpat: sed a leone capi⁹ in terram deicuntur: qui sine lesione eum tenens ad sanctā vultu conuertit: t̄ quasi innuēs: quid de captiuo fieri iubeat: sc̄iscitur. Que precepit ne ipsum in nullo lederet: sed ad se audiens dam venire permitteret. Leo igitur eum relinquit in ostio cellule se posuit: vt nec ille posset extire: nec alias introire. Ut aut ille viso miraculo: t̄ auditis sermonibus virginis: cōuersus est ad xp̄m: t̄ per urbē discurrens: deum xp̄iano rum verū oīm creatorēm proclaimabat. Vittis tur venatores: vt leonē capiant: sed oēs a leone capiuntur: t̄ sine lesione ante pedes darie depositiuntur: t̄ ab ea cōuertuntur. Tunc prefectus in celle introitu copiosum igne iussit accendi: vt leo cum daria comburatur. Quod leo timens: rugire cepit: sed eū virgo oīi cōfortauit: qz nec incēdō cremaretur: neqz ab alio caperetur: ne qz occideret: sed morte sua moreret: iubens ut securus per ignē egredieretur: quia ille eū liberaret: quē leo in se honorasset. Tunc leo inclinato capite per mediū ignis illesus egreditur: et per turbas discurrens nemine lexit: nec illius eū exinde vñc cepit. Que omnia dū imperator audisset: iussit celerino prefecto: vt aut chrysanthum t̄ daria sacrificare cōpelleret: aut diversis penis afficeret: qui sacrificare noleant chrysanthū iussit in equileo suspendi: t̄ ardētes ei lampades applēcari. Sed continuo ligna oīa

Monus

equilei cōminūtur: vincula rupta dissoluunt: t̄ lāpades extigunt. Quicqz hō manū ad dāriā mittebant: eoz nerū brachiorū fluebant: quod dū imperator a p̄fecto didicisset: t̄ hec oīa magicis artibus ascriberet: iussit eos in viam salariā deducti: t̄ in arenario virosqz depōni: et viros terrat lapidib⁹ obrui. Sicqz inuolati cōinges in foue quasi in uno lecto deponuntur: et magis sepulturā: q̄ penā excipiētes in xp̄i laudib⁹ persistētes: terra ac lapidib⁹ obiunī. Sicqz hō martyres cōsecrant: t̄ in eodē loco vīqz in presens digna celebrationē venerantur: passi sunt aut. viii. kalen. nouēbris.

De sanctis Crispino et Crispiniano martyribus. L ap. cxvi.

Crispin⁹ et Crispinian⁹ martyres frēs pasti sunt in ciuitate suectionēi sub maximiano imperatore agēte rictoraro p̄si de. H̄i cū beate quintino martyre: t̄ alijs pluribus ex urbe romā egressi: suectionem venērunt: ibidē peregrini habita- re ceperunt: ibiqz arte consutoriā calceorū adi- scētes: de labore manū victum sibi querebāt. Ad quos propter eorum artem multi gentili venientes ab eis cōuertabantur. Deniqz rictoraro p̄side derēti inuēti sunt calcimēta pauperum resartientes: qui dum xp̄m confiteruntur: iussit eos p̄fessos extendi: t̄ fustibus cēdi: deinde sudes in eorū vnguis mitti: t̄ corrigias singulas de doris eorū tolli. Sed orantibus sanctis sudes de manib⁹ eorū exilierunt: t̄ ministros p̄curiētes: quosdā eorū occiderūt: quosdā hō exceccauerūt. Inde mādauit p̄fesus: vt ligatis molis ad colla eorum tempore hyems in flumine axona: velut sub glacie mergerent: sed eos nec aqua mergere: nec petre dep̄imerere: nec frigus constringere potuerunt: quin proie- cto onere ad ripam altam fluminis devenerit. Postmodū in plumbō liquefacti delecti: illesi permanerunt. Verum cum gutta plūbi in oculis los p̄fessis infiliēs ip̄m exceccasset. Sanctos martyres in pīcē et oleum t̄ ad spē simili bullētia factari fecit. Quos orantes angelus domini nostri ab igne illesos eduxit. Unde rictoraro statu se in igne p̄cipitauit: t̄ iusto dei iudicio se cremauit. Crispinian⁹ autem audita more p̄fessis: die sequēti sanctos gladio puniri mā- dauit: qui decollati sunt octavo kalen. nouēbris: quorum corpora bestijs t̄ austibus devorāda relictā diuina prouidentia permanerunt intacta. Genex autem quidam cū germana sua verula ab angelo monitus: corpora inde tules- runt. Venientesqz ad fluminum axonam in nauis- cula diuinitus ibidem preparata ea posuerūt: